

జయంతరేఖ

ప్రతి శుక్రవారము ప్రకటింపబడును

సంపుటం 4

సంచిక 14.

నెల్లూరు - 14-12-34 - శుక్రవారము.

సం||చం||దా 4-0-0.

నిడివతిక 0-0-6.

మలాలు.

కార్పియ్య

ఇప్పుడు వెల్లూరులో రెండు బాల్కన్లలోలు జరుగుతున్నది. మొదటిది పీఠాకార్యాలం, కిరిం పుట్టిక నమ్మకమో, నిదిమావారి అర్చనమో చెప్పలేము. మహామహా కిరింబు చూడే దిక్కులేకుండా వుంటే బిక్కొక్క కానికి తిరువాళ్లయ్యలం పట్టుకుంటి. ఇంతకూ తలవారే అంటాడు ఒక ముక్కుకు. ఈ టాకీ ఇంతవరకు వచ్చిపోయింది మిన్న అనే అశాల.

ఇంతవరకు ప్లామోమోలో బొమ్మల మాలి నాము; ఇప్పుడు యూరేలో బిక్కొమ్మల మాలి టల ప్లామోమోలో చూడే, రావ జనవరకు మార్చి దిక్కులయి కార్పియ్య శాపాధానం చేశాడు! చుట్టరే (చేరకాడైక అస్త్రా)ల చూడకు; అంతయోగా క్షణంగావోలు బాణాలమోషి చోక్కొమ్మలదై వాడు దైత్యుడు. కర్కాశి పంకిరం అయింశం; ఒకవింత భనుమ్మ పదిమంది గట్టిగా (బోయిది అయినా సినిమామా) లూగుమా మోకు వదులుగా మదలెలుపడినా 'ఎడిట్టు' గమనించక పోవకు ఏమియున్నా! చెప్పిర పదిమాట రాధావ స్మరణలో చెప్పిరి వద వాగరాజం బిక్కడే! మగవారి వ్రూపులు భావ్యంగానే వున్నది. అదవారిది అభునికంగా వుండటం కాగాలేదు. తూర్వీకుల 'మొక్కలూ' ఇప్పుటి బాల్కన్లకు భక్తి రాజీకేసి రదికలను చంకుడు కేర్పొట్టున్నా.

ఇక ఇప్పుడు బుధారీ! 'రాధేమయి' మన 'భక్త ముగళు' లోమరి ఇక్కాయలకు స్వస్తికేర్పిరునిలలో దిగుతరి అయిన సెమిటక్ అనే వెల్లు పా'వంటి కన్యకలో రియాయగడం వచ్చుల లేటువా! ఇట్లులేని చాలా వ్రస్తా మొర్తెయిక 'వరు' (ఇది మదరాసు ఎల్ ఫెక్టర్స్ తెలుగురేడి) లోకా చాగదా వుండును.

* * *
ఈచోట మునిసిపల్ క్రొత్త అభ్యుదయం కండులు. పచ్చిక వాంతోనూడ బాల్కన్లలోలాదా తింటువా మునుపటి క్రొత్తయోగాలలో అట్లెం చేసిన అన్ని కేపుడి మాటల కేసినైర తగుంబెట్టాన పచ్చి వుండేది. రెండులకువచ్చే యాజమాన్యి చా'ట్టా బిక్కొమ్మలకు కదిపు భక్తి మండుచి కార్పియ్య!

ఈ రెండులలో వాడలంబా చాలా క్షణం మునుమాలు అ. పాపంమో'బాబి ఎన్ను తరి కట్టుకుంటి. ఈ రెండులలో మోమోయగానా తెల్లని మోడి బొమ్మల రాత్రివా అర్చనా కుంటి!

ఓటు పాట

ఇది 1926 ఎలక్టోలో వెలువడింది

(రాధాపాదాము అనువదల మెట్టు)

ఓటుగావాలనా - ఓ హోమోమోమోమో

నేటికిమామట్టిక - మెట్టువచ్చేయట్టిక || ఓ ||

ఎన్ని నాట్లుదేవిదేగా - నున్నగాని రైతుమొర

విన్నపాపావణిని - చిన్నయవరాజుని || ఓ ||

చాలకుడవంపుమా - పాట్లువెళ్ళుకోనురాగ

పోలోఅటలలోమా - పోలన్ వెనెజువనిసి || కోటు ||

సుక్తి బోయి కొట్టుకుంటు - చూడవెరైతులగోడు

భక్తి మెట్టు గలుగునీను - చాలకుడు రోతబుట్టు || ఓటు ||

నలుగురి ఆర్డర్తోనే - నలిగిపోతుంటు యిరక

కలగనివాండుకోని - కాల్పులకు దెచ్చివండు || కోటు ||

ఒకవంకజుప్తివే - రొకవంక ఓటుభిష

అకటా నీపాలనిక - బిత్తువెలుసుకొంటియిక || ఓ ||

మాంగుగ నీనున్నవదల - లోగిమాను దోవలేకు

తుంగభద్రప్రాకెట్టు - రంగమునకు వెచ్చుటకు || ఓ ||

చెరువు కట్టలు తెగనండు - చెప్పుకొంటి దిక్కులేకు

తరముకిస్తుపొచ్చగట్టి - దావాజేసిలాగుసి || కో ||

ఎలుకలపై అధిపత్య - మిమ్మరా పిల్లినియెండు

తలకుగ నీప్రాతినిధ్య - తత్వమెట్టిదేను సింగిలోటు గావాలనా

ఉప్పుపొక్కులుచాలవని - తిన్నగ సభలోనికెక్కి

మన్నగలిపిరైతుల మీ - రున్నతిని బొంగుటకు || ఓ ||

పాలుకు వడ్డెదిదిది లక్షలు - పిచ్చిచిపిచ్చి నీతెచ్చి

కాలగ రైతులకుగాను - భిన్నువెట్టుచట్టినీకు || ఓ ||

— స.పాపంమో, సె. వెం. రామనాయకు.

పెట్టెవాట్లు వెడతుంటే, రివేవాట్లు తింటుంటే - మును కట్టుకునేవ మోటావాట్లు దమ్ముకు కేపుడికేమన్నా తినుతూ కొన్నికొన్ని పోట్ల అక వదలుకోవల వ్రప్పడట! మావూరి వెను వ్రువ (280 ఖ. వెం) కాబోలో దావంజేసిన (రిక వ్రువ మూలమువనే) మ చా రా తకం పేయో పొన్నా భుజుకేకా.

ఈ రెండులలో అర్చనక వాకండుయ్య బిక్కడేమరం లంక "గతవే నుట్టు బిక్కడే" భక్తి వ్రువావాడలలో అది చెక్కిముక్తం కంటున్నాడు.

ఈ రెండులలో ఇంకో అభాంశరం మయ్య కెరింది. చతురవదిన పక్కాలలో ఆరింది పాట

రెవోయినా అట్టిలాలు బయలుదేరు చున్నది. మాదండి: బాలుండయ్య వెల్లుం దవిలి; కత్ కోగ నిరూధి, పలికేలిక! బలయంశ్రాల ప్రబం భాలలోకర నిర్మింపదం జరుగుతున్నాయి. అయింశం ప్రతివాకమగుగారి!

* * *
పూర్వం తెలుగు ప్రబంధ ప్రియ! వంద స్మరణ చేరి. పాపచాటిరి మ్యా క్రొత్తవాలో కెరింకా మహావి వోటి మన్నాడు కావట్టి చివర్లో మురిసింతులు బయలుదేరి యున్నది. పాపం మురిసింక గంజో అర్చనక నున్న గుడివి బరిగిండు: "బిక్కి వీమెమ్మలవేనా నియంతు గూడా వ్రప్పియం మున్ను రిక్

కోట దా వెబ్బలు.

(విమర్శనాయకు)

పట్టామిడి క్రొత్తగా ఏన్నకే ఒకసా రాష్ట్రం లో కలుస్తుందంటే గిడుగు రామమూ రిపంతులు ఈరాష్ట్రం వదలిపోతున్నాడని మా గ్రాంధికవా దులంతా సర సామ్యయల్ హోరు కాస్తులు గారికి సమరాధన కేస్తారు కాబోలు?

* * *
రైతురక్షణ వాగం ప్రభుత్వంవారు గూడచేకా రు. అంటే రిఫరలో నిలిపెట్టిన కిష్టముబారా యిప్పుడుని రైతులుతిర్యావాలు కేక్ ప్రభుత్వం వారుగూడ రైతురక్షణవారంలోనే సదయకిష్ట ముబారాయచ్చాచని పిర్యావంతేకాదు. రంగా గారు కాబ్బిక-కన్నక సమ్మోరన మంటుంటే, ప్రభుత్వంవారు, కన్నక-ప్రభుత్వ సమ్మోరనం అన్నాడు. కాగానే ఉండి. ఈ ఫరీ ముజరా సంగో?

* * *
అర్ధరాష్ట్ర రైతుసహాయ నిన్నికంటే మందా అప్పులలు రామచాను పంతులుగానూ, కార్యదర్శి సుందర వరదలు చాదరి నాయకు గాను ఉండవలసివట్టు కాంక్షనువారు భార కావసభలో ఒక తీర్మానం తెడికే కాగుంటుం దని ఆంధ్రరైతులు సలహా యిస్తున్నారు.

కన్నెత్తిమాడలేదు, ఇప్పుడు సరస్వతి అమె య్యయ్యకు రెండు పావులు సవర్పించుకోని ఆకొరక దిక్కుకో" అనేవ్యాజ్యంతో నీవు నికాం దారి నిరతురకుడివి! అవదంపాగ క్షేమయ్యా ఒక కేరవంశయతి బాలలో ఇరుక్కుంటేనే!

* * *
ఒక వెద్దెనునిసి:- ఏమయ్యా, వెల్లూరు ఎలక లేద పిపాలు ఉండి వుండి తల్లితాయి.

చారి చారి ప్రిహేతుకు:- కొత్త కా బట్టి చారిగారి ఇరకపనిలో ఒకరే తగ్గింది, చావవచ్చి కత్తి ఎక్కించుకానే మరలు కాగాకెలుగింది.

అయితే బాలోడి రివలోనుడ ఇన్ని మర్యా య్ని వన్నమాట.

* * *
నేమస్యమున కలకలము.

పాధారణంగా ఒకరిని పొదటించి మరొకరిని తెలుగుగానే వ్రుంటుండు. సుస్వతి అమె య్యయ్యను యాచ్యటిగానా వ్రాల్లికెట్టా మొదటి కారిని కేవీవారిని చక్కలలో విడిచే (ఇకా) వంగానే పాపం! ఆ ప్రాంతంవారు కెరింకడి వారు కేవీవాడు. ఆంధ్రభావన మరొకన్ని కిక్కలలో ఇట్లా ముక్కంటి వెల్లులలో కర్తక భుజువండుండా! క్రొత్తక మూని చా' వ్రుంటి నియంతగా కేగివో!

పాఠశాల
కొత్తూరు

బ్రాహ్మి
అక్షరములు, నెట్టుదు.

చందా దారులకు

గంజా విశాఖపట్టణ జిల్లా చందా దారులు వెంటనే చందాల చెల్లించవలెను. కోట్లకొలది రైతులుండియు ఒక్క పత్రీకను గూడ పోషించుకోజాలక పోవుట విచారకరము. దయయించి చందాలు చెల్లించవలసిన మహాసీయులెల్లరు వెంటనే చందాలు చెల్లించి మాయద్యమమును ప్రోత్సహించ ప్రార్థన.

శ్రీకృష్ణ జమీన్ రైతు పత్రిక.

జమీన్ రైతు శుక్రవారము. 14-12-1934

రైతు రక్షణవారము.

రైతు రక్షణవారము గత 10 తేదీలో పరిసమాప్తమైనది. ఈవారమున రైతుల సభలు పల్లెలయందును, పట్టణములయందును గంజా మొదలు నెల్లూరు వరకును విశేషముగా జరిగివని. రైతుల సంఘశక్తి కేంద్రీకరించవలసిన దినములనుదొచినవని రైతులు గుర్తించుచున్నారనుటకు యిది ప్రబలనిదర్శనము. హిందూదేశమున ప్రజలన్న రైతులని అర్థము చెప్పులేనింత సంఖ్యగల రైతుజనముండియు విరికి మాత్రము రాచకీయవాతావరణమున పలుకుబడిలేదన్న విచారించలేగిన విషయము. శాసనసభలు, భారత శాసనసభలు ఆక్రమించుకొను హెచ్చుమంది సభ్యులు రైతుజనమునుండి యెన్నుకొనబడినవారైయుండియు నేడు రైతుల గూర్చి పాటబడువారు ముని వేల్చమీద లెక్కపలేక వారైయుండుట చింతకరము. దీనికి రైతులుచేసుకొన్న స్వయంకృతాపరాధమే మూలకారణము. నిజముగా రైతులకొరకై పాటబడువారిని ఎన్నుకొనక స్వార్థమునకు దాసులైన ఏవెద్దవారి నోటికో కనిపెట్టుకొని, మొలమాటములకు, బంధుత్వములకు లొంగి స్వకార్యగరంధరుల నెన్నుకొని యాగ్యుల దూరస్థుల కేయుటయే ఇందుకు ముఖ్యకారణము. రైతులు భరింపరాని పన్నులచేతను, ఆర్థికమాంద్యముచేతను, పంటలుసరిగా పండికపోవుటచేతను, పండినపంటకైనను ధర లేక పోవుటచేతను, రైతు నానాట క్రుంగి కృసిందిపోవుచున్నాడు. ఇంతకు రైతు పరిపాలనలో పలుకుబడిలేనవాడగుచేతనే ఇంతదుర్గతికలగుచున్నాడు. ఇంత దేశములలో రైతు సత్వముతోతలయెత్తుకొని సభ్యదేశములతో పోటీచేయుచు

న్నాడు. ఇందుకుకారణం ప్రభుత్వము స్వదేశీయమగుటయే! ఆయవకాశము ఈ దేశస్థులకులేదు. కావుననే హిందూదేశపరిపాలన ప్రజలకు బాధ్యతవహించక ఇంగ్లాండు వర్తకులకు బాధ్యతవహించుచున్నది. సయూచియ్యపు దిగుమతిని గూర్చి ఎంత ప్రజలుమొత్తుకొన్నను, దిగుమతినిలిపిన బ్రిటిషువర్తకుల సరకులపై జపానువారు ప్రతీకారముచేసిక, బ్రిటిషువారు నష్టపడెదరు కావున, ఇండియా ప్రభుత్వము కోక్రముకలుగ కేసుకొనుటకు వెనుదీయుచున్నది. ఏవిధముగజామకొన్నను రైతు ఇకమీద నిద్రమెల్కొన్నగాని తీవ్రయాత్ర గడువజాలదు. ఇంతవరకు రైతులుకేసిన ఉదాసీనముచేతనే నేటి బాయింటు పార్లమెంటరీ కమిటీవారి రిపోర్టులో రైతుల బాన్వళివృద్ధి అరికట్టబడినది. జమీందారులు సామాన్యస్థానములకు పోటీచేయబడినపుడు వారి జరీటోవీల జూచి న్యామోహముతో శాసనసభలకు బాపిన రైతులకు యీతకంటె హెచ్చులాభము లెట్లుకేకూడును. కోటిశ్వరులు, జమీందారులు, స్వదేశసంస్థానాధీశులు విరికొరకు వచ్చే సంస్కరాలు సృష్టించబడినవేగాని, సామ్యాజనుల ఓగుబాగులకు ఉపకరించునని, నమ్ముటకు వీలులేదు. మొన్న నెల్లూరుజిల్లా కోవూరులో సమావేశమైన రైతు సంఘాక్షిణము శ్రీపెల్లెటి వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు ఈ విషయములగూర్చి విపులముగ ముచ్చటించిరి. చివరకు రైతుజనపు ముక్తి వారితోచుండేయున్నది. స్వశక్తిపై నాభారపడినగాని లాభములేదని రైతులు గుర్తించుటకు యీవారమున జరిగిన సభలే నిదర్శనము

ప్రభుత్వమువారు రైతు కోర్కెల మన్నించక తప్పున. ప్రభుత్వమునకు పునాది రైతులే! పునాది నడలిన ప్రభుత్వ సాధము సుస్థిరముగ నిలువజాలదు. ప్రభుత్వమువారు గతఫస్టిలో నిలిపిపెట్టిన ల్యాండు రివిన్యూను యీ యదనుక రిమీషనిచ్చుట, ప్రశంసార్హము. అట్లే యీ ఫస్టిలో గూడ అధమము నాల్గవన్నెలైనను రిమీష నివ్వకతప్పున. ఈ ఫస్టిలోగూడ రైతు పరిస్థితులే మాత్రము మారలేదు. చాలా ప్రదేశములలో వర్షములు తక్కువగుటచే ఇకను దుర్గతియే హెచ్చుగా సంప్రాప్తించినది. డెల్టా ప్రదేశాలలోగూడ కొన్ని చోట్ల ఈ ఫస్టిలో హెచ్చుసరికలుమలే రైతుకు సంప్రాప్తించినవి. కావున తప్పుక ప్రభుత్వమువారు ఈ ఫస్టిలోగూడ శిస్తుముజరా యిచ్చితిరవలెను. శాసనసభ్యులుగూడ గట్టిగాపట్టుబట్టి యీ విషయమున ప్రభుత్వమువారితో నోక్కి చెప్పువలెను.

వెంకటగిరి జమీన్ రైతుల సభ

వెంకటగిరిలో సమావేశమగుట.

(స్వీయ విశేష)

వెంకటగిరి జమీన్ రైతులసభ ఈనెల 9 తేదీ పగలు 1 గంట వెంకటగిరిలో బద్దెపూడి వెంకట వారాయణరెడ్డిగారి ఆధ్వర్యక్రింద సమావేశము కావడెను. ఈ తాలూకానుండియేగాక నూలూరుపేట, నాయుడుపేట తాలూకాలనుండి గూడ పలువురు రైతులు విచ్చేసిరి. గూడూరు తాలూకానుండి గూడ వచ్చిరి. సభావరణము క్రిక్కిరిసి పోయింది. ఘనమైన వెయ్యియందరి వైస వచ్చియున్నారు. సభలో పలువురు ఉపన్యసించిన వెనుక కొన్ని తీర్మానాలు చేయబడెను. ఈ తీర్మానములలో 10 రైతు రక్షణవారమునకు సంబంధించినవి. తక్కినవి స్థానికములు. ఈ తీర్మానములలో కొన్ని గూడూరు సభకర్తయవారికి, కొన్ని దివాను గారికి వెంకటగిరి మకాములో అందజేయబడెను. ఈ తీర్మానములు అందజేయుటకు 10 మంది కమిటీకేసెరి. దీనికి ముఖ్యులు బద్దెపూడి వెంకట వారాయణ రెడ్డిగారు. ఈ కమిటీవారు 100 మంది రైతులతో సదరు తీర్మానముల సాయంత్రము 4 గంటలకు సభకర్తయవారికి అందజేసిరి. వారిలో తమ కష్టముఖముల చెప్పుకొనిరి. వారు క్రొత్త వారగుటచే కొంతకాలము అనుభవమునకు తెచ్చుకొననిదే ఏమియు చెప్పజాలరనిరి. మీమీ ఆచారములు ఎట్లున్నను ఆక్షిప్తకారము నడుచుకొమ్మనియు, జమీందారుకు మీరు విధయురై మెలగవలయుననియు, అట్లు మెలగుచున్నట్లు శిషా

జమీను రైతుల విషయమున గూడ కొంత చెప్పవలసియున్నది. ఈ రైతుల కుస్థితివర్తనా తీతము. అనుభవజ్ఞులకు తప్ప తక్కినవారికి ఈవ్యాధి బోధపడదు. జమీను రైతులస్థితి తల్లికి, తండ్రికిపట్టని బిడ్డమాదిరున్నది. ప్రభుత్వమా చట్టము చూపును. జమీందారులా మోచెయ్యి చూపును. చట్టము ఏమాత్రము రైతులకు ఉపకరింపదు. దార్జన్యముతో నోళ్లుగొట్టు జమీందారుల బారినండి రైతుల కాపాడవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వమువారిది. కాని ప్రభుత్వములో జమీందారుల పలుకుబడి హెచ్చుగ నుండుటచే రైతులకెట్లు మేలుకలుగ గలను. శాసనసభ్యులు, ప్రభుత్వము వారు ఇరువురు జమీన్ రైతులయడ కనికరించి, ఆరైతుల కష్టములదీర్చి, కాపాడవలెను. ప్రస్తుతము రైత్వారి రైతులతోపాటైనను అందరికి సమానముగా ముట్టునట్లు రూపాయలో మూడవవంతు సను ముజరాయిచ్చిమట ప్రభుత్వ ధర్మము. వితిమీరిన హెచ్చుశిస్తుల భరించువారికి ఇది హెచ్చు రిమీషను కాజాలదు. కోట్లకొలది రైతుల, జమీన్ రైతుల కోర్కెల గమనించవలెనని మరొకమాట ప్రభుత్వమును కోరుచున్నాము.

సముదాయాది తాము తగు విధమున సాయబడక నునియు చెప్పిరి. అంతట నిద్రొట్లు రైతు, గూడూరు తరపు కమిటీ సభ్యుడైన వెంకటాచి కారపెట్టి గారు తనవద్దనున్న వెనుకటి కంచె రక్షింపజేసి "స్వయా" ఇది కేసు అతి విధయుగా నున్నపుడు విధించిన అపరాధము చూడమని చేరికొచ్చిరి. దానిలో కంచె పీచు రు 100/-లు, కంచె బత్తాలు (ఆపరాధము) రు 310/-లు ఉన్నది. అది దానిని సభకర్తయవారు చూచిరి.

తీర్మాన రైతులందరు సాయత్రము 6 గంటలకు దివానుగారిని సందర్శించి తీర్మానముల సందేశాన్ని తమ కష్టనివ్వారముల చెప్పుకొనిరి. దివాను గారు మామూలు మాటలనే చెప్పిరి. జిల్లాశయముల దాగు చేయించుననియే చెప్పిరి. చాలా సంభాషణ జరిగినది. తీర్మాన కంచెలపై కట్టల పిన 1/2 భాగము ల్యాండు సెక్సు కట్టవలసినదని చెప్పిరి. వెనుక కర్తయవారు కట్టనవలసినదని తదని తీర్మానించినది రైతులు చెప్పుకొనిరి. ఎంత చెప్పినను కట్టియే తీరవలెనని పట్టుబట్టిరి. తీర్మానములలో కట్టవలసియున్న కట్టదమని తయరులు చెప్పవచ్చిరి. తీర్మానములు వెనుక ప్రకటించబడును.

నూలూరుపేట ప్రాంతీయ జమీన్ రైతుల సభ.

చలి వేంద్ర

(స్వీయ విశేష)

నూలూరుపేట ప్రాంతీయ జమీన్ రైతుల సభ ఈనెల 7 తేదీ పగలు 1 గంటకు నూలూరుపేటకు ఉత్తరము 5 మైళ్లలోనుండు చలివేంద్ర గ్రామమున శ్రీయమల గడ్డ రంగయ్యనాయుడుగారి ఆధ్వర్యక్రింద సమావేశము కావడింది. చుట్టుప్రక్కల నుండి ఘనమైన 500 మంది రులు వచ్చెరి. తొలుత వైప్రార్థ్యతో సభ ఉపక్రమించబడెను. తీర్మాన ఆధ్వర్యులవారి అతి గంభీరపర్యాసము జరిగిన వెనుక రైతు రక్షణ వార సందర్భమునకు సంబంధించిన 10 తీర్మానములును, స్థానికావరణములకు సంబంధించిన 8 తీర్మానములును చేయబడినవి. ఇందులో కొన్ని తీర్మానములు గూడూరు సభకర్తయవారికి, కొన్ని తీర్మానములు వెంకటగిరి దివాను గారికి స్వయముగా కొందరు ప్రతినిధులువెల్లి వెంకటగిరి మకాములో అందజేయ వలసినట్లు తీర్మానింపబడెను. ఆ ప్రకారమే బద్దెపూడి వెంకటారాయణ రెడ్డిగారును, కిలూరి చిన మురస్వామి వాయుగారును, కంకాయలపాటి సుబ్బాగారు వాయుడు ప్రభుత్వమున కెల్లి 9 తేదీన వైవారలకు వెంకటగిరిలో సమన్వయించెను.

తీర్మానములు ముద్రాపాద ప్రకటింపబడును.

రైతుల కాపాడెన్ను కోవూరు

(స్వీయ విశేష)

కోవూరు, డిసెంబరు 10 తేదీ:

వైవారసభ ఈనె 10 తేదీ ఉదయం 8 గంటలకు నెల్లూరులో మూలమున 5 మైళ్లలో నుండు కోవూరు గ్రామము జరిగినది. అధ్యక్షులు పెల్లెట్టి వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు నూలూరునుండి ఉదయం 7 1/2 గంటకు చేరువొచ్చిరి. వారిని ఆహ్వాన సంఘమువారు ఎదుర్కొని ఉత్తరముతో రోడ్దొడ్డిచెప్పిరి. మహాసభ కోవూరు

స్థలపురాణం

చెరుముకి

మద్రాసు

బొమ్మి, రాయప్రోలు మొదలయ్యాక, మ. కెట్టిగొట్టె మొదలు బరిపిరియన, దాక్షయ పల్లెయ్యతో పోటీలేసి వామ్య ప్లీటో ఓడి పోతిన నుండి ఎరదా అని అప్పీయప్ప అంతా గారిస్తున్నారట.

వెంకటగిరి

కుమారాజు, అమాత్య కేళియలు, ఉచ్చిష్ట గణ పరులుతో

"మంచివాడుగ్ గడల మొత్తిరి

తైలతటంబులందు క్రో గ్విందిరి కృష్ణరాజ పాడివించితిమి ద నిశ్చలపంత్రిక్రొ

క్లిందిరి...చాడీదేమి చిత్రహా అన్నట్లు ఎన్ని బాధలు పెట్టివా లొంగి దాపోవాం అవం శత శతలులి చివారిస్తున్నారట.

నెల్లూరు

తైల తేల మేకగారి విక్రమబలము కీర్తి ప్రతి ప్తల సందాదింది పెట్టడానికి రెడ్డిగారిచేత ఇంకే మి అవారిచేతలు చేయరామా అని దిద్దాలోపనలు చేస్తున్నారట అహో రాత్రీపాత్ర.

కందుకూరు

ఉప్పువ్యాపారము లాభం లేకపోయి, కంట్లా వుంటేవా నూటికి 25 శాతం పెంతు కట్టే చేసిరి, తిమ్మడిచేర. తిమ్మకొన్ని యిక్ష్వాకులను ఏకైకంబునతో అడవికి తీరవల్ల యిక్ష్వాకుర్ చేయడానికి వీలులేక పోయెనని అలోచించి తాను స్వంతంగానే పిడత యిక్ష్వాకులనుకొనేసి అయి నకుంటే, ప్రాదేయితో నమూనెను కంపెనీ యొక్క ఏకైకంబున తిమ్మకొని, ముందు బిల్లు తోడ్చి విద్యా కాళాధికారికి పర్మిట్ తీర్చిదిద్దగా రి తో కూకటం అని యిక్ష్వాకులను దీక్షన పోగొట్టించివారట ఎర్యకేమన్ కొన్నియ నైసి డెంటుగా వైస అబ్బాయి వాయుడగాదు యం.ఎ. తిమ్మయం ఎవరు వైట పెడడానికి గుండెల్లో చేతులు పిసుక్కుంటున్నారట.

గుంటూరు

అసెంబ్లీ ఎన్నికల విషయంలో అమాభిప్రాయ తేలిపోయింది ఓడిపోయిన ప్లీటంబును, మిగిలి తేలిపోయిన పోమ్మ మొత్తాన్ని లెక్కచేయిస్తు వ్వాడట ఇట్టిట్ల విషయించి రామయ్య కాదతి కోసరాజు, రావుబాబామనగాదు.

కృష్ణా

ఆంధ్ర జాతీయకాళం, ఆంధ్ర ఇక్ష్వాకు రమ్యంబి, ఆంధ్రకాళం, ఆంధ్ర ప్రంధానయ ప్రాజ్ ముకలను పంపిణీ పోటింది ఆంధ్ర ప్రతి ధను చాటిక అత్యంత సుందరమైనది ఉద్వేగ వస్తులకు ఆంధ్ర జాతీయత పోలెడు దేవునిగ లేసి యితరులకు మృగదర్శకు వైవారట కృష్ణ జిల్లావారు.

ఏలూరు

వేయూరు ముఖంబులందు సవారిమల వా న ముప్పైచేల ప్లీటో ఓడిపోయి డిపాటియను గోదావరి కాల్వట్టు తలకొనడవది గాంధీ మహాత్ముల వ్యష్టితో కైత మెక్కినందులకు మిలె బ్బుందనుచేసిన పరామర్శ లెఖల వంతా సాధులేసి ధయిలుకేస్తున్నాడట వెయ్ చరిత్రకారులు వెయ్ కొనుండా ఉండటానిక.

రాజమండ్రి

అంధ్రా వేపరుమిల్లు పీపనింగ్ కర్మనీజరిపిన కుమారరాజుగారి మామవారి వేనోళ్ల ప్రస్తు తిన్నా వారియుం తీర్పుకోవడానికి కుమార రాజుగారు స్థాపించబోయి అగిపోయిన ఘనర్ ఫాక్టరీ పంచదార అమ్మడానికి వేపరుమిల్లు కర్మాగారంలోనే గిడ్డంగి ఏర్పాటు చేయడా నికి గోదావరి అడ్డం పోయి నమావేశంకాబో వారట.

విశాఖపట్టణం

జడ్చిసుపాట్లీ పంకలో కాలజాతీయదకముందు వర్గీయ రామావాయనింగారి అధ్యక్షమున ఆంధ్ర మహాసభను జరిపి ఆంధ్రులకీర్తి ప్రతిష్టలనుకారకు వైకలుం తీర్పుకోవడానికి ఆంధ్రయూనివర్సిటీని తాకట్టు పెట్టుకొన్న వైఖాసులు తిరిగి ఈ 30 తేదీని ఆంధ్ర మహాసభను జరుపుకోతున్నారట ఆంధ్రమాతావిభవ కేంద్రంలో. ఈమాటు ఏం లంచమడగుతారో ఆంధ్రుల హక్కుభక్తుల నుండి మా వెద్దగ్గులు.

నరసాపేట

కానక సభకు తన్నెమ్మకొప్పయకు ప్రత్యేకంగా ఒరిస్సారెవ్వులలో వర్తంభూని చిల్లామీదారి ముఖ్యఆంధ్రపావల పంక్తిహించ నన్న ప్లీటోమిడి జమీన్దారు వారు ప్రయత్నానికి ఆంధ్రులంతా కన్నీళ్లు పెట్టుకోవడానికి ఒక నమావేశంబికి తానుంటుందని అలోచనలు చేసుకున్నాయట నరసాపేటి రావ్తంలో.

బొమ్మిలి

బొమ్మిలి రైతులు 6 వేలయిది ముప్పై రైతు

రేవుబావో సందర్భంలో వావాలో నమావేశ మై జమీందారు తమ్ముకెట్టే యిట్టుంటున్నాట్టి భోరున ఏకకంఠంతో ఏద్యారట "జ్యోతిం బొత్తి ఎత్తెత్తి"

అసెంబ్లీ సమావేశం.

జనవరి 22 తేదీ అధ్యక్షపదవికి అభ్యర్థి పల్లె ములు వాఖలుచేయబడినది. 23-న తేదీ అధ్యక్ష ప్తిని ఎన్నికజుతున్నది. జనవరి ముగింపు బోఫు గనే నైప్రాయ ఉపవాసము గా నిర్దేశమవును.

నేషనల్ యిండియన్ లైఫ్ యిన్సూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

బోనర్ సొనత్పరము 1934.

నేషనల్ యిండియన్ అనగా క్లెయిములను ర్వరగా పరిష్కరించుట యని తాత్పర్యము.

మద్రాసు గవర్న మెంటు యొక్క చీఫ్ మినిష్టరుగారే

(డాక్టర్ సుబ్బారాయన్, ఎం.ఎల్.సి.) గారేమి ప్రాయువున్నారో చూడడు.

" నా కుమారునికి 21 సంవత్సరముల వయస్సు వచ్చునదికి వీటా మెర్లెయి నిచ్చు మరతుతో ఒక పొలపీ తీసుకొంటిని. ది నేషనల్ ఇండియన్ యిన్సూరెన్సు కంపెనీవారు సభకు క్లెయిమును అతిక్రమముగా చెల్లి చిరి. కంపెనీ చాల సుస్థిరముగా నున్నదని ధృవపరుచుటకు చాల సంతోషముగా నున్నది. ఇండియన్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీకి సర్వవిధ ముల భారతీయ ప్రజలు ప్రోత్సాహ మొసంగవలెను. మార్కెట్ అండ్ కంపెనీవారు, యీ కంపెనీకి మేనేజింగు ఏజెంట్లుగా నుండు టయే కంపెనీ సుస్థిరముగా నున్నదనుటకు ప్రబల నిదర్శనము. ఎందు వల్లననగా, సర్ రాజేంద్రవాధ ముఖర్జీగారు, భారత వర్తక ప్రముఖు లలో అగ్రాణ్యులు. పెట్టుబడి దారులకు వీరి తోడ్పాటు నిస్సందే హమయన పూచిగా నుండాలను.

(సం) పి. సుబ్బారాయన్, జమీందార్ ఆఫ్ కుమారవంశం.

సభపైన మరతులవై ప్రాతినిధ్యముచేసి తావులను అగ్గనైట్లు, ఏంట్లు కావలెను వివరములకు:—

మల్లనరపు రామారావు, టి. వి. రాఘవయ్య, ఆగ్నేజింగు యిక్ష్వాకుర్, స్వదేశ సంస్థానములో గూడెన, అత్తికోట ఆగ్రహారం, నెల్లూరు. మద్రాసురా ప్రముఖ కార్యదర్శి, పో. టా. 150., మద్రాసు.

స్మిరక్షణి

(స్మిల పాలిటి వర ప్రసాదని)

మనదేశమునందునేక స్త్రీలు గర్భాశయ సంబంధమైన రోగములచేత తాద వొందును, సంతాపహీనులై తమ వ్యాధులను చెలికత్తెలతో వైసను చెప్పుకొనుటకు సిగ్గుపడుదురు. ముఖ్యముగా స్త్రీల గర్భాశయ రోగములు, వివిధ కాలమున కలుగు క్రమభంగము అనగా అకాలజన్మ, రక్తము క్రమముగా ప్రావముకాకుం డుట, తిమ్మచగుట, యెమ్మచగుట, కడ పునొప్పి మొదలగు రోగములు. మాస్తీరక్షణి ఇట్టిరోగములకు మహా శ్రేష్టమైనది. రోగము ముగియక శస్త్రచికిత్స వల్లగాని గుణముకాదని నిర్ణయించిన దీర్ఘ బాధ్యులుంటారా మ స్త్రీ ఓడి నిరా యాస ముగ వివాదబాధించి పొగడ్తచ్చుది. అశేష వయసుకడచేర లేదలడిన ఈ స్త్రీరక్షణియను ప్రావకమును 2 బుడ్లు వేయించిన యెట్టి దీర్ఘ బాధ్యులైన యేకారణ ముచే వచ్చియుండినను నిర్మూలముగ నాయముచేసి మంచి ఆరోగ్యం ను కలుగ జేయును. గర్భాశయరోగముల వివారింతులలో వీరికేయిపోటి. యుగుకాల మాన్యును, యుగురక్తమును బోగరుగా వెడలజేయును, శ్వేతిరక్తమును వలదున్నన, గర్భాశయప్రణముల సాశనముచేయును. గర్భప్రావరోగముల వైంఛము. రతో దోషముల నిర్మూలిచును. యోనికడములనడచును. తొందల వైద్యుల ప్రవృత్తి గొడ్డతమును బోగట్టును, సంతానములకు శ్రేయును.

1 బొను ముడ్డి 1-3 రు 3-0-0.

డాక్టర్. కోటాన్ ఎమ్. ఎస్. మెడికల్ కాలిజీ, 146 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

పండిత డి. గోపాలాచార్యులువారి

జీవామృతము

ప్రస్తుత కాలములో అలసటచే ఆరోగ్యము చెడి, కుప్పింది, పటు త్వముకల్గి, నరముల కుప్పలకల్మషచేర్చి, శిశోభాగము, విగ్నివికార ముచే బాధపడుచున్నాడు. ఈవ్యాధులు శరీరమునందు నాటుకొను టకు ముందుగ నే వాటినిపూర్వోపకరింప. దీనికి జీవామృత మొక్కటే శరణ్యము. అది అతి త్వరితముగ రక్తమును వృద్ధిచేసి, నరములను బలపరచి, శస్త్రమున అవసర్యమందయు కలుగజేసి, మారకశక్తి, ఉత్సాహము కల్గించి, సరిపూర్ణారోగ్యవంతులుగ చేయును.

ప్రతిమాత్రలో దొరకును:— పెద్ద పీసా రు 3-4-0. చిన్న పీసా రు 1-12-0.

తయారు చేయు వాడు:— ఆయుర్వేదాశ్రమము పోస్టుబాక్సు నెం 287, మద్రాసు.

పర్లాకిమిడి రిశేటల్ మెంటు

రైతుల ప్రతివాదపు నివేదిక

(క సర్వేసారానుబంధము)

యిప్పుడు మదరాసు యెస్టేటు లాండ్ ఆక్ట్ 11-వ అధ్యాయము క్రింద శిస్తుల నిర్ణయ సంబంధములో పర్లాకిమిడి రాజావారు యిప్పుడున్న శిస్తుల రెరములు రిశేట్టు చేయవలసివచ్చినట్లుగా, యీవాదము యీ క్రింద చూపబడు పట్టికల్లో యితములు చూపబోవుపట్టికల్లో, కొరణమువల్ల ఆకాశ్రమమునను, చెల్లదగినది కాదనియు, అయ్యము, అవ్వాము అనియు, రైతులు మనవిచేసుకొనుచున్నారు.

1. యిప్పుడు విచారణలోనున్న గ్రామంలోని మెట్ట పల్లంభూములపైని శిస్తుల రెరములు, నిర్ణయమైన వగు శిస్తులు, ఒకప్పుడుకలుగు గుర్రులు వుండెడివిగాని, అట్టిగుర్రులు నడుమలోనికివచ్చి బడ్డవనిగాని కేవలవాదము ఆదారంహీనము. క్రిటికు కాల్పుముకు ముందుండి ఆదాగా మహాబ్బసేయ కాలమునుండి నగు శిస్తులు అమలులోయుండేవి. జమీందారువారి నివేదికలో నూచించువద్ద ఎక్కడ 11, లో అట్టిబాబువుండేదేదు. అప్పుడు అములు లోయన్నవనకొని భరణమువట్టి రెక్కవేస్తే కొన్ని రెరముల భూములలో వ్యవసాయదారుని కుటుంబముయొక్క క్రమకు ఫలితము ఏమి అదనిన్ని, కొన్ని రెరము భూములలో మాత్రము కొద్దిగా మిగులువచ్చి, ఆకాశ్రమము నూచించుచున్నది. అందులో చెప్పబడిన భరణ క్రమమైనదికావు. యితగ రివెన్యూలో అనిపింపవులేదు.

(2) యిప్పుడు అమలులోనున్న రేట్లు యిది వరకు చాలా జాత్రగా చేసిన శెటల్ మెంటు యొక్క ఫలితములు, మదరాసు రెంటు రికార్డు ఆమలుక్రింద జరిగిన కంప్రూప్షలయొక్క ఫలితములు. 1867 సం॥లో నిర్ణయించిన రేట్లు స్వల్పమనేకాదు. వారి నివేదికలో నూచించిన ఒక కలెక్టరుగారి అభిప్రాయానికి విరుద్ధముగా యితర కలెక్టరుయొక్క యితర అధికార్థయొక్క అభిప్రాయములు వున్నది. వాటిని విచారణ సమయమును దాఖలు చేయవలగును.

(3) శిస్తుల నిర్ణయముకొరకు దరఖాస్తు హక్కుల జారితోకొరకు చేయబడు దరఖాస్తులోనే చేయబడి గవర్న మెంటు వారివల్ల రిశేట్టికి ఒక మాత్రపుట్టించువల్లము, హక్కులతోయిన హక్కుల జారితో పూర్తికాకముందే సవరణ అడ్డంకు పుట్టి వందలవల్లము యిప్పుడు జరుగుచున్న వ్యవహారములన్ని 168 వ సం॥ను విరుద్ధమున్న, అందువల్ల ఆకాశ్రమమున్న అయివున్నది. ముఖ్యముగా గవర్న మెంటువారు 11-వ అధ్యాయము క్రింద శిస్తుల నిర్ణయముకు అడ్డంకు యిచ్చుచుండు పర్లాకిమిడి రెంటు కాలలో యుండే రైతాంగపు పరిస్థితులుగాని, యిదివరకు యీ రెంటుకాలలో ఒక శెటల్ మెంటు జరిగియున్నందున యిప్పుడు తిగి సెటల్ మెంటుకు అవకాశముయిన్నదా అని విమరశముగాని ఆలోచించి యుండలేదు గనుక సవరణ ఉత్తరువు ఆకాశ్రమము.

(4) యిప్పుడునున్న నగు శిస్తుల శాశ్వతముగా నిర్ణయింపబడినది. ఎస్టేటు ల్యాండ్ డ్రైండ్ యిప్పుడు మార్పుటకు వీలులేదు. యింతే కాక ఒకసారి శెటల్ మెంటు జరిగియున్నది. గనుక జమీందారువారు 30 వ శెక్షను క్రింద శిస్తుల హెచ్చింపు కొరకు వావాలు చేసుకొనవలసివేదగాని 60, 11 వ అధ్యాయము క్రింద

శెటల్ మెంటు చేయటకు అవకాశములేదు. వదల అధ్యాయము క్రింద శెటల్ మెంటు నూచించలేదు.

(5) జమీందారువారు శిస్తుల నూడింజుకు చేయవలసిన ఆధారములుగా చెప్పిన కారణములు క్రమమైనవి, చెల్లదగినవి కావు.

(6) ధ ర లు.

భరణ హెచ్చుమట్టి రైతులయొక్క భామున నూచించుటకుగాను జమీందారువారు చేసిన రెక్క-సరియైనదికాదు. దినుసులయొక్క భాలు చెరిగివని రెక్క-చేసినవారుగాని వ్యవసాయదారుని తీవ్రము, వ్యవసాయపు ఖర్చులు, వ్యవసాయ పునాటిల వర్తరాలు వ్రాయమై, భరణ రిక్కునగానున్నప్పుడు వ్యవసాయదారునకు మిగిలేదని కంటె యిప్పుడుచాలా తక్కువగామిగులుచున్నదన్న విషయమువారు విడిచిపెట్టినారు. గరి 4 పుల ఆర్థికమందములో వ్యవసాయమువల్ల వచ్చు రాబడి వ్యవసాయపు ఖర్చులు, జమీందారు సిస్తులకే చాలకుండయున్నది. యీమందము ఎంత కాలము వుండునో తెలియదు గనుక శిస్తులు నూడింజుకు చేయవలసి పెట్టిన జమీందారువారి వాదము చాలా అక్రమము. సరియైనది గాగిం విషయమై యిచ్చిన వుదాహరణ (య, 2-34) విజమైనదికాదు. ఆ శిస్తుకు గాని అనిష్టమునకుగాని సరిపడే భూమి ఆగ్రాములో యొక్కడయున్నట్లు కనబడలేదని రైతులు మనవి చేసుకొను చున్నారు. యదికాక ఆపార్టీ తనలో యెట్టి సందర్భములో ఆమచ్చల్యాన్రాయుడైనో తెలియపడేనే తప్పు. అవ్వవారము నిజమైనదో లేక నామకా జరిగినదో చెప్పటకుగాని, వానికి యెంత యివ్వయున్నదో తెలుసుకొనుటగాని రైతులకు అవకాశముచాలదు. గరి 1-కి ధరూ 60 లు, ధూ 58 లా ధ ము చూ పించి యున్నారు కాని యిప్పుడు అములలోయున్న ప్రకారము ధూ 40-0-0 ధరకట్టి శిస్తు మాడింజుచేసిన ఎడల వ్యవసాయదార్లకుచేరి ధూ 15 తగులబడి అవుతుంది. దీనినిబట్టి జమీందారు వారి వాదము అక్రమమని నిజమగుచున్నది.

(7) నిరీచారుచల వసతులు

ఎస్టేటులోని జలాశ్రయములు క్రమముగా ఎన్నినను సర్వే చేయబడలేదు. అందువల్ల ఆనీరు పారుచలతయ్యే ఆకట్టు పరిగలేవు. 1867 లో నుండి చెరువులలో కొన్ని దరిమిలాను పొగుకు ఏర్పాటుకు యిచ్చివేయబడినది. చెరువులు పొగుకు యిచ్చివేయుటకు అలవాటు యీ ఎస్టేటులో చాలావట్టుకు వున్నది. గరి 20, 20 నుండి ఈ జమీందారువారు ఎస్టేటు తీసుకొన్నప్పటినుండి సరియైనది, గాగుండ, రాదుచంద్రపురం గ్రామములలో గాని తాలూకాలో మరి ఎ యితర స్థలములలో గాని చెరువులలో చేసిన యనుక పేరెంబ్లియించుటచే యుండలేదు. అందువల్ల జలాశ్రయముల చాలా క్షీణించియున్నది. క్రొత్తగా ఏర్పాటు చేయవు క్రమించి నివసకు ఆచెరువు దిగువన్న భూములు మెట్టనుండి చల్లమునకు మార్చి పల్లపురేట్లు పుచ్చుకొంటున్నాయి. ఇంతే కాక పొలములలో పండించే కండవ పంటకు చేరనిటివచ్చి పుచ్చుకొంటున్నాయి. కనుక జలాశ్రయముల విషయములో జమీందారువారు హెచ్చు

య్య శిస్తులు అడుగుటకు తగినదాగున్నా దేమియు లేవు.

(8) భూముల సారము.

అదేవులు పెంపొందువల్ల భూముల సారము హెచ్చుయినదని చెప్పిన సహితముకాదు. సరియైనది, రాదుచంద్రపురం, గాగుండ గ్రామముల భూములకుగాని, తాలూకాలో మరియె యితర భూములకు గాని కొండపారము కాదు. కొండ వరదల వలన చెరువులు ముట్టచేయడమే జరుగుచున్నది. వైచెప్పి గ్రామముల ఆటకాలపు అదేవుల సేవకాదు. అదేవులు అదపు చేసినందువల్లము వ్యవసాయములకు అధివి జంతువులవల్ల వ్యయము కలుగుచున్నది. పశువులు అదపులలో మేయుటకు వీలివ్వనందున వ్యవసాయపు పశువులు బలహీనములయినవి. వంటచెరుకు తెచ్చుకొనుటకు పెట్టిన నిర్బంధమువల్ల వశువుల పేద వంట చెరుకుగా వుపయోగింపబడుచున్నది. అందువల్ల పొలములకు గత్తులులేక భూముల సారము మరింత తగ్గిపోయి యున్నది. మదరాసు గవర్న మెంటువారు భూముల సారములో చేయించిన పరీక్షలవల్ల రాజధానిలో చాలా భాగములలో భూముల ఫలవంతము తగ్గిపోయినదని రుజువయింది.

(9) రాకపోకల యెగుమతి దిగుమతుల సహాయములు

శిస్తు నిర్ణయ విషయములో ఆలోచించవలసిన విషయములుకావు. 1867 సం॥ములోనే గోడ్డు అన్నియు యుండెను. క్రొత్తగాయోడ్డు చేయబడలేదు. వైగా యీ సదుపాయము లు భరణ హెచ్చు విషయములో ఆలోచించవలసినవి కాని, శిస్తుల హెచ్చింపు విషయంలో ప్రత్యేకంగా ఆలోచించవలసిన హాంసముకాదు. రైలువేసి నందువల్ల జమీందారువారికి యెక్కువ రాబడి వచ్చుచున్నది. ఇందులో చాలాభాగము రైతుల యిచ్చుచున్నది. కనుక శిస్తులు హెచ్చించుటకు రైలువేయుట కొరణముగా చెప్పట సమంజసముకాదు. ఇంతేకాక రైలు వేసినందువల్ల రావులకు ఒకసాని ముదలకు పొగిండ్లుయలండి దిగుసు మెక్కువగా దిగుచుతై యీరాలూకా గాని వియ్యము ధాన్యముయొక్క భరణతగ్గి పోయినది.

(10) దరి తాలూకాలోని శిస్తులు.

దరి జమీందారులలోనున్న శిస్తులను బట్టి జమీందారువారు హెచ్చు శిస్తులను ఆరెంచుచున్నారు. ఆలోచించవలసిన విషయములలో యిదియొకటి ఆయనప్పటికి భరించుటకు వీలులేని శిస్తులు పడియున్న యితర జమీందారుల బట్టి యీరాలూకాలో శిస్తుల క్షయంప్ర ప్రయత్నింప మానుక చాలా అవ్వాము. ఎస్టేటుల్యాండు అట్ట క్రొత్తదిగవచ్చు వందలవల్లము భూములనుండి రైసులను తొలగిస్తూనే ధయమును కలు చేసి పోటీలపైని శిస్తుల నిర్ణయింపబడ్డవన్న సంగతి అందరికీ తెలిసిన విషయమే. కొన్ని ఎస్టేటులలో యుద్ధసమయము, యుద్ధానంతరము ఇచ్చు భలను ఆధారముచేసుకొని వీలుగునైలను నడుమలోనికి మార్చబడియున్నది. అట్టి భరణ రుగ వచ్చుటకట్టి అవకాశములేదు. ఇది గాక, పట్టాలలోను ముచ్చిలు కాలలోను యుండే ధ్యం, రిజముగా వనాదై శిస్తులు సాధారణము ఒకటిగాను. కనుక దరి జమీందులలో శిస్తులన్నింటిట్టుకు యీగాగ్రామములో శిస్తుల హెచ్చించుటకు అవ్వాము, యిక్కము కాదు. దరిచ్చు ఎచ్చు మెంటు రాలూకాలో రైతులు శెట్టియచ్చు శిస్తుల రెరముల యీ క్రరివాదులు చెల్లించుచున్న రెరములన్న చాలా తక్కువ. పర్లాకిమిడి తాలూకాలో అట్టియన్న

విజయవరం, పొట్టిలి రాజావారి గాగ్రామంలో రైతులు చెల్లించే రెరములన్న చాలా తక్కువ. సంగిగాం ఎస్టేటులో నగు శిస్తులు ఎప్పుడూ నిర్ణయింపబడలేదు. రైతులు చెల్లించుచున్నది వారు యివ్వలసిన గుర్రయొక్క నడుమింక. పొట్టిలియొక్క యెస్టేటులో వీలు గుర్రలే అమలులో యున్నవి. పెటల్ మెంటు అయిన కొద్ది గాగ్రామములన్న క్రమచయన పద్ధతులపై పెటల్ మెంటు జరుగలేదు. వండించిన పంట అంతా ఆయ్యిప్పటికి నిర్ణయించిన శిస్తుకు సరిపావుటలేదు.

(6) 11 వ అధ్యాయముక్రింద శిస్తులు నిర్ణయించేటప్పుడు 30 వ శెక్షనులో సంబంధము లేదని జమీందారువారు పెట్టేవాదన నిలవకగినది కాదు. వారి నివేదికలో చెప్పిన హైకోర్టువారి అభిప్రాయము ఆశేసులో పెటల్ మెంటుఅగ్రసరు వారయొక్కయు, రెవెన్యూ బోర్డువారియొక్కయు అభిప్రాయమునకు వ్యతిరేకముగా నున్నది. హైకోర్టుయొక్క పుక రెంచివారు రివెన్యూ బోర్డువారు 11-వ అధ్యాయము క్రింద జరిపిన యే చర్య విషయమైనను హైకోర్టువారు భరణ పుచ్చుకొనుటకు అధికారము లేదని తీర్పుయిచ్చి నందున నివేదికలో చెప్పిన హైకోర్టు అభిప్రాయము యిప్పుడు ఆలోచింపవలసిన అవసరము లేదు.

(7) పర్యవేంటు పెటల్ మెంటు కాలమునాటికి లక్ష యివరదవేలుగా నున్న ఎస్టేటు ఆదాయము యిప్పుడంత కన్నయోరేట్లు అధికమైనదన్న విషయము ఒకటి, శిస్తు నిర్ణయించునపుడు ఆలోచించవలసి యుండుంది.

(8) మదరాసు ఎస్టేటు ల్యాండు ఆక్టులో ఎట్టి పరిస్థితులలోనూడ జమీందారులు శిస్తు తగ్గించువట్టు చేయగల అవకాశము ఎక లేవన్న విషయమునూడ ఆలోచించవలసినది. జమీందారి నివేదికలో నున్న ధాన్యము వర్తరా దినుసుల భరణ క్రమమైనదికావు. ఆ నివేదికలో చెప్పబడి యున్న నూల్గు డిప్ర్యాటిక తత్వవిగాను భాలు విషయమై చెప్పిన తీర్పు క్రరివాదల వినినను చెల్లలేదు.

బంగళాకు సరఫరా విక్రయం

నెల్లూరు స్టోక్ మార్కెట్ కులో కేరాల ఒక్కినరార్లరెడ్డిగారి బంగారం వడ్డిలు పరి హద్దులో 150 అంకణముల బాగా (నేలకాదుగ లేనిది) విక్రయమునకు వున్నది. తోట చేకిలోని బంగారం కట్టుకొనుటకు వసతి అయింది. అచ్చుకు మట్టు ప్రక్కల స్త్రీములు నేల కాదుగ కట్టవలసివే అంకణము 8 రూపాయలు మొదలు 10 రూపాయలవరకు అమ్ముచున్నది. ఈస్త్రీయకను నేల కాదుగ లేదు. మొత్తం 150 అంకణములు 1000 లకు విక్రయించబడును.

వలయువారు:—పే నేలకు, జమీందారుల ప్రతిక, నెల్లూరు అడ్డము:కు వ్రాసేసి.

బంగారు ఎగుమతి.

దేవలకు 8-వ లేడికో ఆంగ్లమున వారము వందు 61,75,678 ల బంగారము పోలాయి నుండి యూరోపు అమెరికాలకు ఎగుమతి అయ్యెను.

భండారీను ఎన్నికలు

9 తేది జరిగిన ఎన్నికలలో చేరుకు పెంకిల ప్పయ్యగారు డి. ఎ. యల్. టి. మువర్తి ఒక్కి వాచయ్య డి. ఎ. డి. యల్. యల్. పెంకిల రావు, విష్ణు ముగ్గురాయులుగారు కలెక్టి.

కవిశముండిలి రైతుల సభ.

కవిశముండిలమున రైతుసభయొక్క సెలెక్షన్ టు మార్చి 17 తేది కొనగల గ్రామంలోని రైతుల కథ జరుగును.

ఇక మీదట యిట్లా వ్రాయబోకండి!

నా కావలి తాలూకా సంచారము.

మనముగారి ఆయుర్వేదము నూర్చుము, మనము మరచి పోయిన వైద్యముగారిని గురించి తెలుసుకొని, ఆయుర్వేదమును నూర్చుము, ఆయుర్వేదమును నూర్చుము, ఆయుర్వేదమును నూర్చుము.

శరత్ చంద్రబోసుగారి భారత శాసనసభకు వెళ్లినవార్త. భారత శాసనసభకు వెళ్లినవార్త. భారత శాసనసభకు వెళ్లినవార్త.

శ్రీమత్ పార్లమెంటు ఆయుర్వేదము

మీరు, మామూలముగా నరసింహ చాటుగారి 'సుబోధిని' లో వ్రాసిన బహుశంకలెట్ల చదివాను. మీరెట్లు పప్పులో కాలువేస్తారని అనుకోలేదు నేను. ఏమంటారా? మా నరసింహ చారిగారు మునిసిపల్ కౌన్సిలర్ పదవి కిగా నిర్ణయమును ఎత్తెన్నో చెప్పినారు. పిమ్మటాని ఆయుర్వేదమున ఆసక్తి వికీ రాజనామా యివ్వమనిచ్చి తాము కోరినారు. ముంగిట మాటలు నెరవేరుస్తారనా, మా నరసింహచారిగారు మీ అభిప్రాయం? కౌన్సిలర్ కాబాద్యే వారంతా చెప్పినాటికన్నా ఆయనగారు హెచ్చించెచ్చారు? "చెక్కెనవదివి నలుస్తా"ననా? ఆయన చెప్పినారేలే! మీరెట్లు నమ్మారు. అంతా పట్టబయలేగా! కుమారు రాజాగారి మాట ముక్కదాట దానికి లేకుండా వారియెట్టు కాచాడే న్యాయవాది కాబట్టి.

యాహ్యలీగారి క్రత్యుగా నిల్వలేదనా మీకొకటే. కుమారురాజాగారి ప్రాగతి, యం. ఎల్. సి. వి. ఆర్. కాలేజీ కమిటీ మొదలు, పబ్లిక్ ప్రాసెక్యూటరు, యం. ఎల్. సి. ప్రెసిడెంటు గారికి అప్పుడు, కేసు వదిలికి సమర్థుడు అయిన యాహ్యలీగారు నిలుస్తూనే ఆచారిగారు యొదకయ్యా నిలవడం, ఆకాస్ట్ర ఆనిటియకోటానికా. మీరే చెప్పండి. చెప్పేమా? లేప్పినారే అంటారా, ఓయ్య మా ఆచారిగారు సత్య పోరక్షాగ్రులుకారు. యికే అసలు నునలోమాట ఇదిమకే కౌన్సిలర్ గా ఉన్న ప్రాజె కాబట్టి, ఆరుది పదజ్లేక 'ప్రెస్టిజియస్ ప్రెసిడెంటు, అప్పటి కాటాకు టాకీ' అన్నట్లు మీతో మీరు వ్రాసినట్లు అది ఉంటారు. అమాట నేకాదనను. పోనియండి వారి ప్రశంస యెత్తకుండా. కాదు వినుంటారా. ఇక మూడోదాకా వ్రాస్తూనే ఉంటానంటారా. వ్రాయండి. ఇతేనా? మా ఆచారిగారు మీనా తలు రెక్క పెట్టరు. ఇన్నిటికీ మూటెట్లు కౌన్సిలర్ కాబట్టి కుర్చుంటారు మూలసింహ చారిగారు. ఆ మాట మూలము మున్ను లోకెందుకంటే.

(యహ్యలీగారి) మరియొక రెక్కను క్రిందిపత్రిక. రూపుగోడకు క్రిందిపత్రిక క్రిందిపత్రిక. రూపుగోడకు క్రిందిపత్రిక క్రిందిపత్రిక.

యాహ్యలీగారి క్రత్యుగా నిల్వలేదనా మీకొకటే. కుమారురాజాగారి ప్రాగతి, యం. ఎల్. సి. వి. ఆర్. కాలేజీ కమిటీ మొదలు, పబ్లిక్ ప్రాసెక్యూటరు, యం. ఎల్. సి. ప్రెసిడెంటు గారికి అప్పుడు, కేసు వదిలికి సమర్థుడు అయిన యాహ్యలీగారు నిలుస్తూనే ఆచారిగారు యొదకయ్యా నిలవడం, ఆకాస్ట్ర ఆనిటియకోటానికా. మీరే చెప్పండి. చెప్పేమా? లేప్పినారే అంటారా, ఓయ్య మా ఆచారిగారు సత్య పోరక్షాగ్రులుకారు. యికే అసలు నునలోమాట ఇదిమకే కౌన్సిలర్ గా ఉన్న ప్రాజె కాబట్టి, ఆరుది పదజ్లేక 'ప్రెస్టిజియస్ ప్రెసిడెంటు, అప్పటి కాటాకు టాకీ' అన్నట్లు మీతో మీరు వ్రాసినట్లు అది ఉంటారు. అమాట నేకాదనను. పోనియండి వారి ప్రశంస యెత్తకుండా. కాదు వినుంటారా. ఇక మూడోదాకా వ్రాస్తూనే ఉంటానంటారా. వ్రాయండి. ఇతేనా? మా ఆచారిగారు మీనా తలు రెక్క పెట్టరు. ఇన్నిటికీ మూటెట్లు కౌన్సిలర్ కాబట్టి కుర్చుంటారు మూలసింహ చారిగారు. ఆ మాట మూలము మున్ను లోకెందుకంటే.

అటులగాక రైతులకు పేలొనర్చు ఏయిదరులైనా వోటిచ్చిరని జమీందారులు వారికి ఆసక్తి కన్పించు కలుగ లేయటయు, అధికపు శిక్షలు వేయటయు, జరుగుచుండును. పాపము నోయలేని రైతులు వారి బాధలకు తాళనాలే వారు చెప్పినారే వోట్లవంగి వచ్చుట తటస్థించుచున్నది. ఇక ఉపాధ్యాయుల సంకీర్ణాదా అటులనే యున్నది. ఉపాధ్యాయుల తివ్యుడు జమీందారులకు ప్రతి తెప్పించి చదువూద వటు అటుల చదివినో వారి ఉద్యోగములు కూడా పోవున్న భయపే. యిచ్చట పరిస్థితులు అనుగమించినవాడు అచ్చనీ దీక్షకున్న, పిట్టరు పాపాలయో, అది తోయమందును. ఈశ్వరుడెట్లు విశ్వకుర్చు ముక్తి బుద్ధునూపుడై యున్నాడో అట్లే ప్రతి మానవుడు చచ్చివుడై మున్నదగు స్వభావము కలిగియున్నాడు. స్వాధీనత మనునది అర్హతయ్యి అది ఈశ్వర ప్రసాదితమైంది. మనము కేవుని ఛాయగాదు. బ్రహ్మపదార్థమే. కైవము నిర్వయముక్త స్వరూపుడైనట్లు మనజులను కృతార్థము రావూ, గోకు, వ్రాహ్మణ, శ్రీ పురుష, వేద, భాగ్యవంతుడు, విద్యా విహీనుడు, విధ్యాధికుడు, అంతుకు స్వతఃక్రము. నిత్యులు కాన తనతో నమానుడైన మానవులవేలకే క్షింపక అనేక కష్టముల పాడైయున్న యా జమీందారి పద్ధతుల రూపుమాపుకును వంగాగా కనరించి రమటలో ఆశ్చర్యమే.

పి. శ్రీరామమూర్తి

నూతన ధర్మ చెప్పుకాల

యాహ్యలీగారి క్రత్యుగా నిల్వలేదనా మీకొకటే. కుమారురాజాగారి ప్రాగతి, యం. ఎల్. సి. వి. ఆర్. కాలేజీ కమిటీ మొదలు, పబ్లిక్ ప్రాసెక్యూటరు, యం. ఎల్. సి. ప్రెసిడెంటు గారికి అప్పుడు, కేసు వదిలికి సమర్థుడు అయిన యాహ్యలీగారు నిలుస్తూనే ఆచారిగారు యొదకయ్యా నిలవడం, ఆకాస్ట్ర ఆనిటియకోటానికా. మీరే చెప్పండి. చెప్పేమా? లేప్పినారే అంటారా, ఓయ్య మా ఆచారిగారు సత్య పోరక్షాగ్రులుకారు. యికే అసలు నునలోమాట ఇదిమకే కౌన్సిలర్ గా ఉన్న ప్రాజె కాబట్టి, ఆరుది పదజ్లేక 'ప్రెస్టిజియస్ ప్రెసిడెంటు, అప్పటి కాటాకు టాకీ' అన్నట్లు మీతో మీరు వ్రాసినట్లు అది ఉంటారు. అమాట నేకాదనను. పోనియండి వారి ప్రశంస యెత్తకుండా. కాదు వినుంటారా. ఇక మూడోదాకా వ్రాస్తూనే ఉంటానంటారా. వ్రాయండి. ఇతేనా? మా ఆచారిగారు మీనా తలు రెక్క పెట్టరు. ఇన్నిటికీ మూటెట్లు కౌన్సిలర్ కాబట్టి కుర్చుంటారు మూలసింహ చారిగారు. ఆ మాట మూలము మున్ను లోకెందుకంటే.

ది స్టార్ ఆఫ్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్ అండ్ జనరల్ అస్యూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్ 8, శంబుదాసునగర్, మదరాసు. 1933 అభివృద్ధి దశ. నూతన వ్యాపారము రూ 17 లక్షలు. చెల్లించిన క్లెయిములు ,, 2 లక్షలు. సంవత్సరాదాయము ,, 2 1/2 లక్షలు. "కంపెనీ నిర్వహణ చాకచక్యమునకు కంపెనీ వారిని ప్రశంసించక తప్పదు. ప్రస్తుతపు పాలనీదారులు రాబోవు పాలనీదారులు కంపెనీ పరిస్థితులకు గర్వించవలసిన అవకాశము కలరు" అని ఆక్షుప్తయిరీ కె. వి. మాధవగారు ప్రశంసించి యున్నారు. ధారాశ్రయ కమీషను వేరెనముపై పలుకుబడిగల ఏజెంట్లు కావలెను. యమ్. యన్. ఆర్. ఎ. గుప్త, మేనేజింగు ఏజెంట్లు.

డాక్టరు యం. రామయ్యగారి శ్వయంధు సంజీవి. నణ (హాస్తి), తిమ్మరం (తెలతె), కమ్మ (కొట్టి) వనోపకరణ వ్యాధులు, పాస్తాపాదాది అంగములుగని, ఉదర వ్యధయ, మూత్రవింధాది, మగ్గ ప్రాసాదితమై, అనేక ఉబ్బడల కీడితమైయు, పురాతనమై ను, పరిశ్రమము ర మోతాదులకే నులముగియును. ప్రథమ మోతాదు వేరిందిన వారి వలముక్తబద్ధ మెల మున్ను, మూత్రస్వేదము లభింపగలిగి ఆయాసము, వ్యాధిలక వేము వ్యాధయ నేదనం అట్టిమునకొలిగించి, అన్నపానము, శ్వాసక్రియ, నిద్రను లభింపచేచి, దోషసామ్యమును, మందీర్తమును వృద్ధిపచి బిజవా ముగియగో, నణ, తిమ్మరంను, మంక్రిమునరే తగ్గించును. 4 వాములలో ధర్మాగోగ్యమును చేపాన్యును. ధర్మగోగ్యము, పాపమును, పాపమును, గోమూలనంబు వేరే తాత్కాలిక లక్షణముగా లక్ష్య మరల వచ్చుమునంజీగిగాను. క్రియము: 1 వారం దోషధం రూ 10-0-0 4 వారములు ,, ,, 12-0-0 వలయువారు: డాక్టరు యం. రామయ్యగారి భారత ఆయుర్వేద శాస్త్రము గౌరవం, కెల్లూరు.